

Силабус курсу:

ПОДАТКОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ

Ступінь вищої освіти:

Магістр

Спеціальність:

071 «Облік і оподаткування»

Рік підготовки:

1

Семестр викладання:

Осінній

Кількість кредитів ЕКТС:

5

Мова(-и) викладання:

українська

Вид семестрового контролю

Іспит

Автор курсу та лектор:

к.е.н. доц. Кушал Ірина Миколаївна

вчений ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я та по-батькові

доцент кафедри оподаткування і соціальної економіки

посада

kushal@snu.edu.ua

+380976253550

Viber за номером
телефону

аудиторія деканату ФЕiУ

електронна адреса

телефон

месенджер

консультації

Анотація навчального курсу

Цілі вивчення курсу:

Метою лекційних занять за дисципліною є розгляд теоретичних аспектів формування системи податкового менеджменту в Україні; аналіз сучасних прийомів, методів та інструментів податкового менеджменту та їх застосування; вивчення особливостей податкового менеджменту в сучасних умовах господарювання; окреслити основні напрямки реалізації державної політики у податковій сфері та проблематику реалізації податкового законодавства в межах системи податкового менеджменту.

Метою самостійної роботи за дисципліною є опанування студентами навчального курсу, отримання глибоких знань щодо формування та функціонування системи податкового менеджменту; набуття навичок самостійного творчого мислення, прийняття оптимальних рішень, щодо функціонування системи податкового менеджменту на макро та мікрорівнях, що забезпечить ефективне використання податкового потенціалу та ресурсу, шляхом зменшення податкових ризиків.

Результати навчання:

Знання: сутність, зміст, завдання й організаційні засади управління податками; основні законодавчі та нормативні акти, якими регламентуються питання оподаткування суб'єктів господарювання; сутність і методи планування та прогнозування податкових надходжень; види та джерела податкових ризиків, підходи до оцінювання податкових ризиків і управління ними; порядок обліку платників податків і податкових надходжень; особливості справляння податків і зборів та контролю за повнотою й своєчасністю їх погашення; технології управління податковим боргом; принципи податкового контролю, види перевірок податкових органів; особливості податкового законодавства щодо оподаткування окремих сфер підприємницької діяльності; основні проблеми оподаткування суб'єктів господарювання; західний досвід адміністрування податків.

Вміння: аналізувати звітні дані по виконанню державного та місцевих бюджетів, виявляти тенденції у виконанні доходної та видаткової частини бюджету, критично мислити; аналізувати фінансово-господарську діяльність платника податку, податкову звітність, стан обов'язкових платежів до бюджету, причини податкової заборгованості платників, типові порушення чинного законодавства з питань оподаткування, консультувати щодо можливостей забезпечення ефективної діяльності суб'єктів господарювання; вміти адаптуватися та проявляти ініціативу і самостійність в ситуаціях, які виникають в професійній діяльності; формувати реєстри та особливі справи платників податків, картки особових рахунків платників для обліку податкових надходжень, зведені реєстри податкових надходжень; використовувати методологію справляння податків і зборів та методи податкового контролю; виконувати розрахунки сум податкових зобов'язань і податкового боргу суб'єктів господарювання; контролювати своєчасність подання податкової звітності до податкових органів, правильність заповнення податкових декларацій та розрахунків і вірогідність поданих у них даних, стан активів платника, що перебувають у податковій заставі, захищати професійні інтереси, спілкуватися із представниками різних професійних груп.

Передумови до початку вивчення:

Базові знання щодо загальних економічних процесів на макро- і мікрорівнях, фінансів, грошей та кредиту, податкової системи, бюджетної системи.

Мета курсу (набуті компетентності)

Метою викладання дисципліни є досягнення студентами сучасного конструктивного, фундаментального мислення та системи спеціальних знань у сфері державного, корпоративного та персонального податкового менеджменту та здатності їх використовувати у практичній діяльності

За результатами опанування навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти набувають професійні компетентності, а саме:

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК2. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК3. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК4. Здатність приймати обґрунтовані рішення

ЗК5. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

Що забезпечується досягненням наступних програмних результатів навчання:

РН1. Аналізувати показники у сфері оподаткування на мікро- та макрорівнях з метою прийняття ефективних управлінських рішень.

РН2. Перевіряти стан виконання норм податкового законодавства суб'єктами господарювати та оцінювати розмір фінансових санкцій за їх порушення.

РН3. Здійснювати планування та прогнозування податкових платежів, вибір системи оподаткування на науково обґрунтованих засадах.

Структура курсу

№	Тема	Години (Л/ПЗ)	Стислий зміст	Інструменти і завдання
1	Теоретичні та організаційні засади податкового менеджменту	4/4	Сутність та значення податкового менеджменту. Об'єкт, предмет та суб'єкти податкового менеджменту. Специфіка реалізації податкового менеджменту на різних рівнях (державному, корпоративному, персональному). Завдання та принципи податкового менеджменту. Стратегічний і тактичний податковий менеджмент. Функції податкового менеджменту та характеристика його елементів.	Презентації. Роздатковий матеріал Семінари-дискусії Практичні вправи Аналіз ситуацій Тести Індивідуальні завдання
2	Податкове планування та прогнозування в системі податкового менеджменту	5/5	Сутність та завдання податкового планування та прогнозування. Характеристика механізму загальнодержавного та корпоративного податкового планування та прогнозування. Методи податкового планування та прогнозування. Система показників оцінки податкової системи і виконання податкових надходжень.	Презентації. Роздатковий матеріал Семінари-дискусії Практичні вправи Аналіз ситуацій Тести Індивідуальні завдання
3	Податкове регулювання в системі податкового менеджменту	4/4	Податкове регулювання та його сутність. Напрями здійснення державного податкового регулювання. Мета, завдання і функції податкового регулювання, методи його проведення та їх сутність. Інструменти податкового регулювання. Пільги з оподаткування як можливість зменшення податкових платежів підприємства. Принципи надання пільг з оподаткування. Види податкових пільг та їх характеристика. Прямі та непрямі податкові пільги.	Презентації. Роздатковий матеріал Семінари-дискусії Практичні вправи Аналіз ситуацій Тести Індивідуальні завдання
4	Податковий контроль в системі податкового менеджменту	4/4	Поняття податкового контролю та його суб'єкти. Обов'язки і відповідальність посадових осіб контролюючих органів. Види податкового контролю. Методи, способи та принципи податкового контролю. Етапи податкового контролю.	Презентації. Роздатковий матеріал Семінари-дискусії Практичні вправи Аналіз ситуацій. Тести Індивідуальні завдання
5	Облік платників податків	4/4	Загальні положення щодо обліку платників податків. Взяття на облік юридичних осіб та відокремлених підрозділів юридичних осіб. Облік самозайнятих осіб. Внесення змін до облікових даних платників податків. Підстави та порядок зняття з обліку в органах державної фіiscalної служби юридичних осіб, їх відокремлених	Презентації. Роздатковий матеріал Семінари-дискусії Практичні вправи Аналіз ситуацій. Тести Індивідуальні завдання

№	Тема	Години (Л/ПЗ)	Стислий зміст	Інструменти і завдання
			підрозділів та самозайнятих осіб. Вимоги до відкриття та закриття рахунків платників податків у банках та інших фінансових установах. Державний реєстр фізичних осіб – платників податків.	
6	Інформаційно-аналітичне забезпечення діяльності контролюючих органів	4/4	Визначення інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності контролюючого органу. Збір податкової інформації. Отримання податкової інформації контролюючими органами. Обробка та використання податкової інформації.	Презентації. Роздатковий матеріал Семінари-дискусії Практичні вправи Аналіз ситуацій. Тести Індивідуальні завдання
7	Організація перевірок платників податків та реалізація результатів податкового контролю	4/4	Види перевірок. Порядок проведення камеральних перевірок. Порядок проведення документальних планових перевірок. Порядок проведення документальних позапланових перевірок. Особливості проведення документальної невіїзної перевірки. Порядок проведення фактичної перевірки. Умови та порядок допуску посадових осіб контролюючих органів до проведення документальних виїзних та фактичних перевірок. Строки проведення виїзних перевірок. Проведення експертизи під час здійснення податкового контролю контролюючими органами. Оформлення результатів перевірок.	Презентації. Роздатковий матеріал Семінари-дискусії Практичні вправи Аналіз ситуацій. Тести Індивідуальні завдання

Рекомендована література

Основна література:

1. Зайцев, О. В. Податковий менеджмент [Текст] : підручник / О. В. Зайцев. – Суми : СДУ, 2017. – 412 с. – Режим доступу : [http://library.tneu.edu.ua/images/stories/zmist/2015/litpi/Податковий менеджмент. Зайцев.pdf](http://library.tneu.edu.ua/images/stories/zmist/2015/litpi/Податковий%20менеджмент.%20Зайцев.pdf).
2. Іванов Ю.Б., Крисоватий А.І., Кізима А.Я., Карпова В.В. Податковий менеджмент: [Текст] підручник / Ю.Б.Іванов, А.І. Крисоватий, А.Я.Кізима, В.В. Карпова. – К.: Знання, 2008. – 525 с.
3. Кізима А.Я. Планування та прогнозування податкових надходжень: Навчальний посібник / Андрій Ярославович Кізима .-Тернопіль: Воля, 2005.-248 с.
4. Крисоватий А. І. Домінанти гармонізації оподаткування : національні та міжнародні вектори : монографія / А. І Крисоватий, В. А. Валігуря. – Тернопіль : Підручники і посібники, 2010. - 248 с.
5. Митний кодекс України. Закон України № 92-IV(92-15) від 11 липня 2002 року зі змінами та доповненнями [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/4495-17>.
6. Податковий кодекс України. Закон України № 2755-VI від 10 грудня 2010 року зі змінами та доповненнями [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.

Допоміжні:

1. Планування податкових надходжень: теорія та практика [монографія] / за заг. ред. Л.Л.Тарангул. – Ірпінь: Національний університет ДПС України, 2011. – 339 с.
2. Пріоритети реформування податкової політики України: як перейти від фіскалізму до стимулювання ділової активності? – К.: НІСД, 2010. – 80 с.
3. Фіiscalний простір сталого соціально-економічного розвитку держави : [монографія] / за ред. д.е.н., проф. А.І.Крисоватого. – Тернопіль: ТНЕУ, 2016. – 332 с.

Інформаційні ресурси.

Бібліотека ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuvgov.ua/>
Бібліотека ім. В.Г. Короленко. URL: <http://korolenko.kharkov.com/>
Бібліотека СНУ ім. В. Даля. URL: <http://library.snu.edu.ua/>
Нормативно-правова база України. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/>
Державна податкова служба України. URL: <https://tax.gov.ua/>

Методичне забезпечення

1. Конспект лекцій у системі дистанційного навчання СНУ ім. В. Даля – <http://moodle2.snu.edu.ua/>
2. Роздатковий матеріал.
- 3.Методичні вказівки до контрольної роботи з дисципліни «Податковий менеджмент» (для студентів, які навчаються за спеціальністю 071 / Уклад: Кушал І.М. – Сєвєродонецьк : Вид-во СНУ ім. В. Даля, 2019. – 18 с.

Оцінювання курсу

Таблиця 1

Бали оцінки за навчальну діяльність - денна форма, 1 семестр

Тема 1	Тема 2	Тема 3	Тема 4	Тема 5	Тема 6	Тема 7	зalік	Сума
до 10	до 30	100						

Таблиця 2

Бали оцінки за навчальну діяльність – заочна форма, 1 семестр

Присутність на всіх заняттях	Виконання і захист лабораторних робіт	Виконання і захист контрольної роботи	зalік	Сума
до 20	до 20	до 20	до 40	100

Таблиця 3

Шкала оцінювання національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C	задовільно	
64-73	D	задовільно	
60-63	E	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
35-59	FX	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Політика курсу

Плагіат та академічна добroчесність:

Під час виконання завдань студент має дотримуватись політики академічної добroчесності. Під час виконання завдань та використання інформаційних джерел оформлювати їх відповідними посиланнями. Копіювання, запозичення та списування заборонене.

Завдання i заняття:

Вимоги до студента:

- не запізнюватись на заняття;
- не пропускати заняття та у випадку хвороби підтверджувати довідкою з медичного закладу;
- активно приймати участь у навчальному процесі;
- бути пунктуальним та обов'язковим;
- своєчасно та якісно виконувати завдання визначені викладачем

Поведінка в аудиторії:

Вимоги до студента:

- бути присутнім в аудиторії згідно розкладу та часу проведення занять
- залишати аудиторію з дозволу викладача;
- не заважати викладачу проводити заняття.
- бути підготовленим відповідно до тем курсу;
- виконувати вимоги та своєчасно проходити контрольні заходи.